अम्मेंबळ सुब्बराव पै [illegible] पुस्तक माळा — 3

अम्मेंबळ सुब्बराव् पै
कोंकणि बाळ पुस्तक माळा - 3

ಅಮರ್ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೋಸ್ತಾ (ಚಾಫ್ರಾ)

लेखक
ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿ' ಸಿಲ್ವಾ

प्रकाशक
केनरा हायस्कूल शताब्धि प्रकाशन
कोंकणि विभाग ए. एस. आर. पै. रोड़, मंगळूर

Amar Cha. Pra. D'Costa (Chapra) written by Sri. Victor D'Silva Published by Canara High School Centenary Publications and Konkani Dept.
A.S.R. Pai Road
Mangalore 575 003

First Edition 1996

Copies 1,500

Cover page painting by Sri G.P. Shetty

Price Rs. 8.00
At concessional rate for Canara Students Rs. 6.00

Printed by: Codeword Process & Printers, Coelho Lane, Falnir, Mangalore - 575 001.

प्रकाशकालिं उत्रं

आमगेल्या केनरा विद्यासंस्थेचे संस्थापक दि. श्री अम्मेंबळ सुब्बाराव पै. धर्म, सत्य आनि निष्ठा हीं तीनी तत्व आदर्श तांगेल्या जीवितांतु पालन करनु आयिले. आनि तंगेल्या कालाचे आनि मुखावैले पीळिगेचे समाजाक, मार्गदर्शक दावन् राविले एक ध्रुव नक्षत्र सारकेचे महापुण्य पुरुष. विशाल जगत्याच्या महान मानव समुदायक बरेपण दावचाक विद्यादानचि मुख्य आनि विद्या संपन्नता मनुष्याल्या आर्थिक आनि सामाजिक विकासाक अती अगत्य मळळेले चिंतप ताँगेले जीविताचे उद्देश आशिलो. तान्नि स्थापन केल्लेले केनरा हाईस्कूल विद्या संस्थे, केनरा बैंक हीं दोनि संस्थे आजि जगारि ख्यातिवंत दावनु आस्साति. हीं दोनि संस्ताा स्थापन करतानायि दि. पैंनि "बहुजन सुखाय बहुजन हिताय", महळेले तत्वादर्श वावराड्यांक मार्गदर्शि सूत्र दावन् दिलेलें. तें आजिकयि ऊर्जितांत आसा. श्री अम्मेंबळ सुब्बाराव पैलि माय-भास कोंकणि

1) कोंकणि स्वतंत्र भास अशें केंद्र सहित्य अकाडेमिन मान्यता, दिल्ला.

2) कोंकण्यालें कुळार गोंयांतू राजभास अशें स्थान मेळां.

3) भारत देशाच्या संविधानाचे 8 वे वळेरिंतु कोंकणि भास मेळोनु घेवनु कोंकणिक 18 राष्ट्रीय भाषे पैकि स्थान मेळां.

4) 1995 दशंबर मैन्यांतु मंगळूरांत वैभवपूर्ण आनि अर्थपूर्ण रीतिरि पैलें विश्व कोंकणि सम्मेळन चलनु आयिलें. हाजे निमति जगारि आशिले कोंकणि समाजांतु एक नवो उत्साहु आनि नवि जाग्रति उद्बेन् आयलयां.

आमगेले संस्थापकाले मायभास कोंकणिचे सर्वांगीण उद्दीपन करचे दृष्टिन, केनरा हाईस्कूल कोंकणि विभगा घडोवन् हाळळां. कोकणि विभाग वेवेगळे कारयक्रमाचे रुपरेखा, योजना कार्यगत करचे प्रक्रियांतु एकमेळ आसुनु चेलचे खातिर काम करताचि आसा.

कोंकणि विभागान

1) कोंकणि डिप्लोमा क्लास आनि विद्यार्थिंक कोंकणिंतु मुळावें शिक्षण तरगत्यों प्रारंभ केल्याति

2) संस्थापकाले जन्म दिसाचे आचरण करचाक सात दिवसाचे कोंकणि जानपद कला उत्सव करचे.

3) कोंकणि भास, संस्कृति कला, सहित्य जानपद नंता समाजाचे बरेपणा खातिर विंगविंगड क्षेत्रांतु सेवा दिलेले ख्यात कोंकण्याले उडगासु शाश्वत उरचे खातिर तांगेल्या जीवन वृत्तांत दिवचिं बाल साहित्याचे पुस्तकांक प्रकाशनाक योजना शुरु केलां.

हया सर्व योजनेक कोंकणि जनाले आनि संस्थाचें फाटबल जरुर आसा. कर्नाटक कोंकणि साहित्य अकाडेमिन आमगेलें योजनेक फाटिंबल दिल्ला. तशीचि इतर संघ-संस्थेचे आनि कोंकणि महाजनाले सहाकारु आशेनु हें सान पुस्तक तुम्गेले हस्तातुं दवरतातिं.

देवु बरें कोरो.

प्रकशक

केपुळ दिनेश नायक

केनरा हायस्कूल शताब्धि प्रकाशन (कोंकणि विभाग)

संपादकालिं उत्रं

केनरा हाईस्कूल विझा संर्स्थचया प्रशसक मंडळिचे तर्फेन (वतीन) केनरा हाईस्कूलाचे कोंकणि विभाग, कोंकणिचे साहित्य, संस्कृति कला आनि लोकवेदाचे उदर्गति खातिर थोडे मेट काडचाक शुरु केलां. आत्तचिं i) कोंकणि डिप्लोमा कोर्स

ii) मुळावें तरगतिच्या विद्यार्थिंक कोंकणि शिकप आनि ताका दावका दालेलें Text बूकं प्रकाशाक हाडल्यांति. हें वरस देकुनु संस्थेचो संस्थापक महान पुरुष श्री अम्मेंबळ सुब्बराव पैं हांगेल्या जल्मलेले दिवसु कोंकणि जानपद कला उत्सव सप्ताह आचरण करचें ठरैलां

कोंकणि समाजाचे आम्गेले मालगडयानिं धार्मिक, साहित्य, कला, सांस्कृतिक श्रेत्रांतु तर्शीचि सामाजिक आर्थिक, वाणिज्य, बेंकिंग, विझा, वैद्यकीय, आरोग्य सेवा, कृषि, अंतराष्ट्रीय व्यवहार क्षेत्रांतु मस्त इतलें काम करनु राज्यांतु आनि देश - विदेशांतु नांवादिक दाल्लें. कोंकणि समाजाक भरमेचे स्थान मेळळेलें मात्रृ नंय् तान्नि समाज आनि परिसर श्रीमंत केल्लां. विविध क्षेत्रांतु नाव जोळळेल्या माल्गडे

कोंकण्यालों उडगासु मुखावैले पीळिगेक परिचय करनु दिवचे दिर्शेतु तांगेले जींवन वृत्तांत ल्हान पुस्तका रुपारि प्रकाशाक हाइचे काम कोंकणि विभाग करता.

ह्या योजनेक दुडवाचे आनि जीवन वृंत्तात संग्रह करचे विष्य प्रामुख्य दावनु आस्सा. केनरा हाईस्कूल एसोसिऐशन प्रशसक मंडळि आनि कर्नाटक कोंकणि साहित्य अकाडेमिनिं ह्या पुस्तक प्रकाशन करूंक मुकारसुनु आयल्याति. श्री अमर चा.प्र. देकोस्ता (चाप्रा) हांगेले विशयांतु माहिति संग्रहकरनु, वगीचि पुस्तक चपिसुचाक उमेदि घेलिले श्री विक्टर डिसील्वा,गोम्टे करनु मुद्रण करनु दिलले मे! कोडवर्ड प्रोसेस् अनि प्रिंटर्स हांका आनि मुख चित्र सुंदर करनु दिलले श्री जि.पि. शोष्टि हांका आम्मि देव बरें कोरो म्हण्ताति

बस्ति वामन शेणाइ
गौरव संपादक

'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುಲರತ್ನ'
ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದೆಕೋಸ್ತಾ (ಚಾಫ್ರಾ)

ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾ ಶೆತಾಂತ್ ವಿಸಾವೇ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೇ ಆದಿರ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲೊ ಕವೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೊ ಅರ್-ಭಾಗ್ ಸಂಪ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಥಿರಾಸಾಣೆಚೊ ಖಂಚೋಯ್ ಕವೀ ರುತಾ ಜಾಲೊ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಕವಿತೆಚೆಂ ಗಂಧ್-ವಾರೆಂ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲೆಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಕೊಣೆ ಕೊಣಾ ಖಾತಿರ್ ಕವಿತಾ ಲಿಖ್ಚೀ?

ಹಾಚೀ ಪರ್ವಾನಾಸ್ತಾಂ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತೆಕ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಹಾಡ್ಚೇಖಾತಿರ್ 'ಸಪ್ಣಾಂತುಲೆಂ ರಾಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೀ ಪಯ್ಲೀ ಕವಿತಾ ರಚ್ಲೀ. 1952 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಕಾಶ್‌ವಾಣಿ, ಮುಂಬಂಯ್ತ್ ತೀ ಪ್ರಸಾರ್ ಜಾಲ್ಲಿಚ್, ಗೋಂಯ್ ತಶೆಂ ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲ್ಯಾ ರೋಮೀ ತಶೆಂ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯೆಚ್ಯಾ 7 ಪತ್ರಾಂನೀ ತೀ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲೀ ತರ್‌ಯ್ ಕಾನಡೀ ಲಿಪಿಯೆಚ್ಯಾ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಪತ್ರಾನ್ ತೀ ಛಾಪ್ಚೀ ದಯಾ ಕೆಲಿನಾ.

ಚಾಫ್ರಾನ್ ಹ್ಯಾವಿಶಿಂ ಕಸಲಿಚ್ ಫಿಕಿರ್ ಕೆಲಿನಾ. ತೊ ಸರಾಗ್ ಬರಯ್ತೇ ರಾವ್ಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ 'ಕವಿತಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? ಪಯ್ಲೊ ಪಾಠ್ ಶಿಕಯ್‌ಲ್ಲೊ ಚಾಫ್ರಾನ್. ತಾಚ್ಯೇ ಕವಿತೆಂನಿ ಪ್ರಾಸಾಚೆ ತ್ರಾಸ್ ದಿಸಾನಾಂತ್, ಖಂಯ್‌ಸರ್‌ಯ್ ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಬರ್ಗ್ಲಾನ್ ಚಾಫ್ರಾ ಉರ್ಬಾಲ್ಲೊ ದಿಸಾನಾ. ಭಾವನಾಂಕ್ ಜೊಕ್ತಿಂ ಉತ್ರಾಂ, ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಘುಡಾವಳಿಂತ್ ಪ್ರಾಸಾಂಚಿ ಚತ್ರಾಯ್, ಸಾದ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿಂಯ್ ಕವಿತಾ ತುರ್‌ಬಾಂಷ್ಟಿ ವಿದ್ಯಾ, ಕೊಡು ಘುಡಿತಾಂ ಯಾ ಅಡೂಕ್ ಸತಾಂ ಹಾಸೊ

ಉಮಾಳಾಂವ್ಹ್ಯಾ ದ್ವಂದ್ವ್ ಅರ್ತಾಂನಿ ಗುಂತುನ್ ಜೊಕ್‌ಲ್ಲೊ ತೀರ್ ಜೊಕ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಪಾವಂವ್ಚಿ ಶ್ಯಾತೀ ಚಾಫ್ರಾಚೇ ಕವಿತೆಂಚೊ ವಿಶೇಸ್ ಗೂಣ್.

ಅಗಾಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉತ್ರಾಂಚೆಂ ಭಂಡಾರ್, ಚಾಫ್ರಾ ತಾಚ್ಯೇ ಕವಿತೆಂನಿ-ಶ್ಢಿರಾಂತ್ಲೆಂ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ನಾಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಬೋವ್ ಅಪ್‌ರೂಪ್ ಚಾಲ್, ನಡ್ತೆಂ, ಪರಿಸರ್ ಇತ್ಯಾದಿಂಚೆ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಟಾಪ್ತಾತ್. ಮಾತಿಯೆಚೊ ವಾಸ್ ಧರ್-ಧರ್ ಮ್ಹಣ್ ನಿಶೆತಾ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಚಾಫ್ರಾಚೇ ಸಂಸಾರೀ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಉಗ್ತ್ಯಾನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾ.

ಕವಿತಾ ಆನಿ ಪದಾಂ: ಹಾಂಚೊ ವೆತ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜಣೀ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಆಯಿಲ್ಲೀ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಖ್ಯಾತ್ ಭಾಶೆತಗ್ನ್ಯ ಮಾನಾಧಿಕ್ ವಿಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ:- "ಪೇಂಡ್ ಮ್ಹಣ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ನಾರ್‌ಲೀ ಆನಿ ತಿಳಾಚೀ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಆನಿ ಏಕಾಚೀ ರೂಚ್ ಆನಿ ಏಕಾಚೇ ರುಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಕ್ಳಿ ಕರುಂಕ್ ಕಳಚೆ". ಪುಣ್ ಚಾಫ್ರಾಚೊ ಗೂಣ್‌ಂಚ್ ವೆಗ್ಳೊ. ಏಕ್‌ಚ್ ನಾಂವಾಚೆರ್ ಆನಿ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಪದಾಂ ಆನಿ ಕವಿತಾ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ವೊಳ್ಸಾಲ್ಲೊ ಹಾತ್ ಚಾಫ್ರಾಚೊ. ಹೊ ವಿಶೇಸ್ ಗೂಣ್ ಚಾಫ್ರಾ ಸೊಡ್ನ್ಯಾರ್ ಇತರ್ ಕವಿಂಕ್ ಲಾಗಾಂಚ್‌ನಾ ಮ್ಹಣುಯೆತಾ.

'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಪಂಗ್ಡಾಚ್ಯಾ ಎರಿಕ್ ಒಜೆರಿಯೊನ್ ತಾಚೇ ಕವಿತೆಂಕ್ ನವೊ ಜಲ್ಮ್ ದಿಲೊ. ತಾಚೇ ಕವಿತೆಂಕ್ ಸಂಗೀತ್ ಬಸವ್ನ್ ಪದಾಂ ರುಪಿಂ ತಾಣೆ ಲೊಕಾಂ ಮುಕಾರ್ ಸಾದರ್ ಕೆಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಮ್ಹಣ್ಟೆ

ಲಗ್ನಾಗ್ 12-13 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಚಾಫ್ರಾಚಿಂ ಪದಾಂ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಆಕಾಶ್ ವಾಣಿ, ಮೂರ್‌ದರ್ಶನಾಚೆರ್ ಸರಾಗ್ ಹಿಂ ವಿತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆತಾಂ'ತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ಕವಿತೆಚೊ ವಾಸ್ ಹುಂಕ್ಚ್ಯಾಕ್ ನಾಕಾಂ ಉದೆಲ್ಯಾಂತ್.

ಸಂಗೀತಾ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ಚ್ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಬರಯ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪದಾಂ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣಾಚೊ ಗುರ್ಕಾರ್ ಎರಿಕ್ ಒಜೆರಿಯೊಚೆ ಹಾತಿಂ ಜಾದೂ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ. ಮನಾಂ ವೊಡ್ಚ್ಯಾ ಸಂಗೀತಾ ರುಪಾರ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಪದಾಂ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣೀ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್‌ಯೀ ಗಾಜ್ತಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಗೀತ್ ಶೆತಾಂತ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪರ್ತುನ್ ಏಕ್ ನವಾಲ್ ಘಡ್ಲೆಂ. ತೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೋಣ್ ಎಕ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಗಾವ್ಪೀ ಉಬ್ಯಾಲೊ, ತಾಚೀಂ ಪದಾಂ ತೊಚ್ಚ್ ಬರಯ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಗಾಯ್ತಾಲೊ ತರ್, ಹಾಂಗಾಸರ್ ಹ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ಲೊ ಹೊ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಮೊಡ್ಲೊ.

ರಂಗ್ ತರಂಗ್, ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣಾದ್ವಾರಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆನಿ ಸಂಗೀತಾಚೀ ಜೊಡಿ ಗಮ್ಲಿ. ರಾತ್ ರಾತ್ ರಡ್ಲಾಂ, ಸಾಳ್ಯಾಚಿ ಪಾಕ್ಳಿ, ಕಾಳ್ಜಾಕ್ ವ್ಹಚುಂಕ್, ಶಿರಾಂಧಾರಿಂಚೊ ಪಾವ್ಸ್, ಆದಾಂವ್ ಬಾಪಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಜಾರ್, ಆಡ್ಕುಲೊಗೊ ಬುಡ್ಕುಲೊ, ಫಾರಾರ್ ಫಾರ್, ಜಳಾರ್, ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಕ್ಡಾ, ಇಜ್ಜಾಬಾಕ್ ಇಚಾರ್ ನಾ, ಶೆಂಡೊ, ಕೊಂಬ್ಯಾ ಬಾಬಾಂನೊ, ಟಿಕ್‌ಟಿಕ್ ಪಾನ್, ಸಾತ್ ಸಾತ್ ಚೊವ್ದಾ ಸನ್ನಾಂ, ಪುನ್ವೆಚ್ಯಾ ಚಂದ್ರಾ, ಬಿರಿ ಬಿರಿ ಪಾವ್ಸ್, ಆಶೆಕ್ ವಾಟ್ ಲಾಯ್ಲಿ, ಸೊಮಾರಿ ಪಾಪಾರಿ, ಮೋಗ್ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?... ಅಶೆಂ ಹಾಕಾ ಅಂತ್ಯ್‌ಚ್ಚ್ ನಾ.

ಕವಿ ಚಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಚಾಫ್ರಾಕ್ ಸರ್ ನಾ. ತಾಣೆ ಆಪಡ್‌ನಾತ್ಲೊ ವಿಶಯ್ ನಾ. ಉತ್ರಾಂಚಿ ಗಿರೆಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಮೊಳೆ ಬಾಂದ್ತಾ. ಉಣ್ಯಾ

ಉತ್ರಾಂನಿ ಹಜಾರ್ ಬಾವ್ ಹಾಡ್ತಾ, ಆನಿ ಹರ್ ಉತರ್ ಜಿವಿತಾಚೆಂ ಎಕೆಕ್ ಪಿಂತುರ್ ಜಾವ್ನ್ ದೊಳ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ನಾಚ್ತಾ. ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ತಾಕಾ "ಉತ್ರಾಂಚೊ ರಾಯ್" ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾಯ್ಲಾ. ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯೊ ಕವಿತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಗಡ್ ಉತ್ರೊನ್ ನ್ಹಯ್‌ಚ್ ದೆಶಾಂತ್ ಬಗಾರ್ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಕವಿಂಚ್ಯಾ ಕೃತಿಯಾಂ ಬರಾಬರ್ ಸ್ಥಾನ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಯೋಗ್ಯತಾ ಆಸ್ಚ್ಯೊ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

ಪ್ರಕೃತಿ, ವೆಕ್ತಿ, ಹರ್‌ಬಾವ್-ಬಾವನಾಂ, ಹ್ಯಾ ಕವಿಚ್ಯೇ ಲಿಖ್ಣೆಕ್ ಗುಲಾಮ್. ಜಾವ್ಯೆತ್ ತೊ ಸರ್ವೇಶ್ವರ್, ಇಗರ್ಜೆ ಘಾಂಟ್, ಬಿಂರ್ದಾಂ, ಪೊಡ್ಕ್ಯೊಳೆಚೆಂ ಫುಲ್, ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚಿಂ ಬಸ್ಸಾಂ, ರೊಜಿಬಾಯ್, ಡಾಯ್ನಾಬಾಯ್, ಬಾತ್ತಾಬ್, ಆಬೊಲೆಂ ಸಾಳ್ಕಾಚಿ ಪಾಕ್ಳಿ, ಮಾಂಕೊಡ್, ಕೀರ್, ಜಳಾರ್, ಚಂದ್ರ್, ರೇಂವ್, ಕಾಂಟೊ ಏಕೊ ನ್ಹಯ್ ಏಕ್ ರಿತಿರ್ ತಾಚ್ಯೇ ಕವಿತೆಂತ್ ಸೊಭ್ತಾತ್ ಆನಿ ರಸಿಕ್‌ವಾಚ್ಪೀ ಹೇ ಸದಾಂಚೇ ವಸ್ತುಂನಿ ದೆಕಾನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ ತಸಲೆಂ ದೆಕ್ತಾತ್ ಆನಿ ತಾಚೀ ಸೊಭಾಯ್ ಚಾಕ್ತಾತ್.

ಚಾಫ್ರಾ ಏಕ್ ಕತಾಗಾರ್

ಚಾಫ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹರ್ ಪ್ರಕಾರಾಂನಿ ಹಾತ್ ಭೊಂವ್ಡಾಯ್ಲಾ. ಜಸೊ ತೊ ಏಕ್ ಕವಿ, ನಾಟಕಿಸ್ತ್, ತಶೆಂಚ್ ತೊ ಏಕ್ ಕತಾ ಬರ್ಪಿಯೀ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.

1956 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್' ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ 'ಲಚ್' ನಾಂವಾಚಿ ಸಾಂಕಳ್ ಕತಾ ಬರಯ್ಲಿ. 'ಪಯ್ಣಾರಿ' ಖಾತಿರ್ 'ನ್ಹವ್ರೊ', 'ಸಂಯ್ಯಾಚೆಂ ಪಾತಕ್' ಆನಿ 'ವಾಟೆ ವಯ್ಲಿ ವಾಲ್' ಸಾಂಕಳ್ ಕತಾ ಬರಯ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತೊಫರಾಚೆ ಜಿಣೆಯೆಚೆರ್ 'ಪಯ್ಣಾರ್ಯಾಂಚೊ ಮಿತ್ರ್'

ಆನಿ ಮೆಲ್ಲೆಂ ಲಾಗ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪಾತಿಯೆಣೆಚೆರ್ ಮಾನಸಿಕ್ ವೀಶ್ಟ್ ಫಾಂಕಂಪ್ಹಿ 'ಮೆಲ್ಲೆಂ' ಕತಾ. 'ವಿಶಾಲ್ ಕೊಂಕಣ್' ಪತ್ರಾಖಾತಿರ್ 'ಆದಾಂವ್ ಆನಿ ಪಿವ್' ಸಾಂಕಳ್ ಕತಾ. ಜಿವಿತ್ ಪತ್ರಾರ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ 'ಕೊಳ್ಸೊ', 'ಸಾಸ್ನಾಚೊ ವಿಶೆವ್'. ಉದೆವಾ ಖಾತಿರ್ 'ದೇವ್ ಪಳೇತ್ ಆಸಾ'. 'ಕೊಳ್ಸೊ' ಆನಿ 'ಸಾಸ್ನಾಚೊ ವಿಶೆವ್' ಹ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ತಾಚ್ಯೊ ಆಯ್ಲೆವಾರ್‌ಚ್ಯೊ ತಶೆಂ ನಿಮಾಣ್ಯೊ ಮ್ಹಣುಂಯೆತಾತ್.

ಚಾಫ್ರಾ ಏಕ್ ನಾಟಕ್‌ಕಾರ್

ಚಾಫ್ರಾ ಕಶೆಂ ಕವಿ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಂಗ್‌ಮಂಚಾರ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಟಯ್‌ಲ್ಲೊ ಏಕ್ ವ್ಯಾನ್, ಫಾವುದ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್. ತೊ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ತಸ್ತಾನಾ ತಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ನಾಟಕ್ "ನಿಶ್ಚುರ್ ಬೊತ್ಲ್" ಬರವ್ನ್, ಸೆಜಾರ್ನಿಚೆಂ ಕಾಪಡ್ ಪಡ್ದೊ ಜಾವ್ನ್ ಘರ್ಚ್ಯಾ ಆಂಗ್ಣಾಂತ್ ತಾಣೆ ಖೆಳವ್ನ್ ದಾಕಯ್‌ಲ್ಲೊ.

1948 ಂತ್ ಮುಂಬಯಾಕ್ ತಾಚೆಂ ಕುಟಮ್ ವೆತಚ್ಚ್, ತಾಣೆ ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲ್ಯಾ "ಪೆಟಿಟ್" ಲಾಯ್ಬ್ರರಿಚೆಂ ಸಾಂದೆಪಣ್ ಜೊಡ್ಲೆಂ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಬರಪ್ಪಿ ಮೊಲಿಯೆರ್, ಹಿಪ್ಸನ್ ತಶೆಂ ಇತರ್ ಯುರೋಪಿಯನ್ ನಾಟಕಿಸ್ತಾಂಕ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ತಾಣೆ ವಾಚ್ಲೆಂ. ಸಾಂಗಾತಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಮರಾಠೀ ನಾಟಕಾಂ ಪಳೆವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕೆಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಭಾರತೀಯ್ ರಂಗ್‌ಮಂಚಾರ್ ಬಂಗಾಳೀ ಆನಿ ಮರಾಠೀ ನಾಟಕ್ ಆಧುನಿಕತೆಚ್ಯಾ ವಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೆ.

ಅಶೆಂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಆನಿ ಮರಾಠೀ ನಾಟಕಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾನ್ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಂಗ್-ಮಂಚಾರ್ ಆಧುನಿಕತೆಚೊ ವಾರೊ ವ್ಹಾಳಯ್ಲೊ.

ತೆದ್ನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ನಾಟಕೀಯ್ ರಿತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ, ಅರ್ಥ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ, ಮದೆಂಮದೆಂ ದೃಶ್ಯಾಂ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಆನಿ ಹಾಕಾ ಲಾಗೊನ್ ಕಾಣಿಯಾಂಕ್ ಸಂಬಂದ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ ಹಿಂದಿ ಫಿಲ್ಮಾ ತಾಳ್ಯಾಚಿಂ ಪದಾಂ, ಉಣ್ಯಾನ್ 18-20 ಕಲಾಕಾರ್, ಲೊಕಾಂಕ್ ಹಾಸಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಂಬಂದ್‌ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಪಾತ್ರ್ ಹೆಂ ಸದಾಂಚೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಚಾಫ್ರಾನ್ ಹೊ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಮೊಡ್ಲೊ. 4-5 ಪಾತ್ರಾಂನಿಚ್ಚ್ ನಾಟಕ್ ಗುಂತುನ್, ನಾಟಕ್ ಖೆಳ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತಶೆಂ ಖೆಳಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಲೀಸಾಯ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಸಂಭಾಶಣ್, ಸಬ್ದಾಂಚೆ ಅಲಂಕಾರ್, ವಿಶಯಾಚಿ ಗುಂಡಾಯ್, ಭಾರಾಧಿಕ್ ಪಾತ್ರ್, ತಶೆಂಚ್ ಉಣ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂನಿ ವ್ಹಡ್ ಕಾಣಿ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾ, ಸಗ್ಳೊ ನಾಟಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಬಸಂವ್ಚಿ ಬುದ್ವಂತ್‌ಕಾಯ್ ಹ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಚಾಫ್ರ್ಯಾಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ನಾಟಕಿಸ್ತಾಂಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಕ್ ವಿಭಿನ್ನ್ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕಯ್ತಾತ್.

1958 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಆಂಕ್ವಾರ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ' ನಾಟಕ್ ಹಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾಲೊ. ಮುಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕಾವಿಶಿಂ ಹಾಚೆರ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲೊ ವಿಮರ್ಶೊ ಜಾಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೆ ಸಬಾರ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ದೇಶಾಂತ್ ತಶೆಂ ದೇಶಾ ಭಾಯ್ರ್ಯಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೊ ತುಳು ಅಣ್ಕಾರ್ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ್ ಮಾಸ್ಟರ್' ಆನಿ 'ಸತ್ಯ ಪನಡೆ' ನಾಂವಾಖಾಲ್‌ಯ್ ಸಾದರ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

'ಭಾಂಗಾರ್ ಮ್ಹನಿಸ್', ಚಾ. ಫ್ರಾ ಚೊ ಭಾಂಗಾರ್ ನಾಟಕ್, ಹಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಚಾ. ಫ್ರಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕಿಸ್ತಾಂಚ್ಯಾ ಫಂಗ್ತೆಂತ್ ಉಂಚಾಯೆರ್

ಠಿಕ್ಲಾ. ಸಬಾರ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂನಿ ಇನಾಮಾಂ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೊ ಹೊ ನಾಟಕ್ ಪಯ್ಲಿ ಪಾಪ್ಟಿಂ ಪ್ರದರ್ಶಿತ್ ಜಾತಾನಾ ನವ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ವರ್ಗ್ನಾತ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಂವರ್ವಿಂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ್‌ನಾಸ್ತಾಂ ರದ್ದ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

1955 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ 'ಸೊಭಿತ್ ಸಂಸಾರ್' ನಾಟಕ್ ತೀನ್ ಅಂಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್‌ಲ್ಲೊ. 1959 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ದೊತಿ ವಿರೊದ್ ಸಂಘ್ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಹೊ ನಾಟಕ್ ದೊತಿ ವಿರೊದ್ ಚಳ್ವಳಿಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಂವ್ಚೆಬರಿಂ ಬದ್ಲುನ್ ಏಕಾಂಕಿ ಜಾವ್ನ್ ಖೆಳಯ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೆ ಸಬಾರ್ ಪ್ರಯೊಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ಗೋಂಯ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜಾಲೆ. ಮರಾಠಿಂತ್ಲೊ ಫಾಮದ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಕೆ. ಅತ್ರೆನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ 'ಮರಾಠಾ' ಪತ್ರಾರ್ 1½ ಕೊಲಮಾಂಚೊ ವಿಮರ್ಸೊ, ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಖಾತಿರ್ ಕೆಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ರಂಗಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂದ್ವಾರಿಂ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಟಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾಫ್ರಾನ್, ತಾಚೊ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ನಾಟಕ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಲೊ 'ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್' ಹಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ್ ನಾಸ್ತಾಂ ರದ್ದ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಫಕತ್ತ್ ಚಾರ್‌ಚ್ಚ್ ಪಾತ್ರಾಂನಿ ವಿಣ್‌ಲ್ಲೊ ನಾಟಕ್, ಬಳಾಧಿಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಆನಿ ಸಂಭಾಶಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಸಬಾರ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ವಿಮರ್ಸೊ ಜೊಡುಂಕ್ ಪಾವ್ಲಾ.

ಹಾಸ್ಯಾ-ಕಳ್ಕಳ್ಯಾಂನಿ ರಯ್ಸಾಲ್ಲೊ "ಜೊರ್ಡಿ ಬುತೆಲ್" ನಾಟಕಾಕ್ ಮಿಕ್ವಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಸ್ಯ್ ನಾಟಕ್ ಎದೊಳ್ ಕೊಣೆಂಯ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲೊ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಆಸಾ.

"ತರ್ನೆ ತರ್ನೆ ಮೊರ್ನೆಂ" ನಾಟಕ್ ಧರ್ಮಿಕ್ ಪಾತ್ರಾಂನಿ ವಿಣ್ಲೊಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಬಾರ್ ಧರ್ಮಿಕಾಂನಿ ತಶೆಂ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಫುಡಾರ್ಯಾಂನಿ ತಾಚೊ ವಿರೊಧ್ ಕೆಲ್ಲೊಯ್ ಆಸಾ.

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಾಚ್ಯಾ ಏಕ್ ನಾಟಕಾಚೀ ಕಥಾವಸ್ತ್ - 'TOM OF ATHENS' - ಘೆವ್ನ್ 100 ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೀ, ನ್ಹೆಸ್ಪಾ-ಚಾಲಿಚೀ, ರಿತೀ-ರಿವಾಜಿಂಚಿ, ತಶೆಂ ಧರ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಚ್ಯಾರಿತ್ರಿಕ್ ಘುಡಿತಾಂಚಿ ಝುಳಕ್ ದೀವ್ನ್ ರೂಪಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ನಾಟಕ್ "ಶಿರಿಗುಂಡಿ ಶಿಮಾಂವ್" ಚಾಫ್ರಾಚೀ ಏಕ್ ಮ್ಹಾನ್ ಕೃತಿ.

ಚಾಫ್ರಾ ತೊ ಏಕ್ ಕಶೆಂ ಉತ್ತಿಮ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್ ತಶೆಂಚ್ ತೊ ಏಕ್ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ್ ನಟ್ ಆನಿ ಮಹಾನ್ ದಿಗ್ದರ್‌ಶಕ್‌ಯೀ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ 'ಕಲಾಸಂಪತ್' ಸಂಸ್ತ್ಯಾನ್ ವರ್ಸಾವಾರ್ ಆಸಾ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ನಾಟಕ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ನಾಟಕಾಂಕ್ ತಶೆಂ ನಾಟಕಾಂನಿ ಅಭಿನಯ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ಅತ್ತುತ್ಯಮ್ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯೊ ತಶೆಂ ಭೋಮಾನಾಂ ಲಾಭ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಆಜೂನ್ ಲಾಭೊನ್‌ಂಚ್ ಆಸಾತ್.

ತಾಚೆ ಲಗ್ಬಗ್ 15 ನಾಟಕ್ ರೆಡಿಯೊರ್ ಪರ್ಸಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ತಾಚೊ 'ಕುವಾಳ್ಯಾಚಿ ವಾಲ್' ನಾಟಕಾಚಿ ಕೊವ್ಳಿಯೀ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ತಿಂತೆರಾ ಥಾವ್ನ್ ಟೊಮೆಟೊ, ಮಾಂಕ್ಡಾಚೊ ಪಾಂಯ್, ದೊರೊ, ಜುಜೆ ದಯಾಳ್, ಸುಣೆ ಮಾಜರ್ ಹಾಸ್ತಾ, ಮಾಗಿರ್ಚೆಂ ಮಾಗಿರ್, ಪಯ್ಣಾರ್ಯಾಂಚೊ ಮಿತ್ರ್, ಬೊಕ್ಡಾಕ್ ಸಾತ್ ಜೀವ್, ಕುವಾಳ್ಯಾಚಿ ವಾಲ್, ಹಾಂಡೊ ಉಟ್ಲಾ, ಬೊಂಚೊ ಬಂಧ್, ಮಾಸೊ, ದೇವ್ ಪಳೇತ್ ಆಸಾ-ಹೆ ನಾಟಕ್‌ಯ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಚಾಫ್ರಾ - ಛಾಪುನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ:

II ಕತಾ: 1) ಸಾಂ. ಕ್ರಿಸ್ತೊಫರಾಚಿ ಜಿಣಿಯೆ ಕತಾ - ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್.

2) ಮೆಲ್ಲೆಂ - ಕಾನಡೀ ಲಿಪಿ - ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ್.

II ಪದಾಂ:

1) ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಪದಾಂ -ಕಾನಡೀ-1986 2) 'ಮೊತಿಯಾಂ' -ನಾಗರೀ ತಶೆಂ ಕಾನಡೀ-1993	ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್.

III ಕವಿತಾ:

1) ಸೊಂಶ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್ - ನಾಗರೀ -1988 - ಜಾಗ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಗೊಂಯ್.

2) " " - ಕಾನಡೀ - 1990 - ಪ್ರಗತೀ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್.

IV ನಾಟಕ್:

1) ತರ್ನೆಂ ತರ್ನೆಂ ಮೊರ್ನೆಂ ಆನಿ 4 ಮೊಟ್ವೆ ನಾಟಕ್ - ಕಾನಡೀ - ಉದೆವ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

2) ಸುಣೆ ಮಾಜರ್ ಹಾಸ್ತಾ - ಕಾನಡೀ - ಪ್ರಗತೀ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

3) " -ನಾಗರೀ-ಆಪುರ್ಬಾಯ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಗೊಂಯ್.

4) ಮಾಗಿರ್‌ಚೆಂ ಮಾಗಿರ್-ನಾಗರೀ-ರಾಜ್ ಹಂಸ್ ವಿತರಣ್, ಗೊಂಯ್.

5) "ತರ್ನೆಂ ತರ್ನೆಂ ಮೊರ್ನೆಂ" ಆನಿ ಚ್ಯಾರ್ ಮೊಟ್ವೆ ನಾಟಕ್ - ನಾಗರೀ - ರಾಜ್ ಹಂಸ್ ವಿತರಣ್, ಗೊಂಯ್.

6) 'ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್' - ಕಾನಡೀ - ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ತೊ, ಮಂಗ್ಳುರ್.

ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿನ್ ಶ್ರೀ ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೋರ್‌ಕರಾಚ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ತಾಚೆಂ ಥೊಡಿಂ ಕವಿತಾಂ ನಾಗರಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಮಾ| ಬಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕಾನ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕವಿತಾ ಝುಲ್ಯಾಂತ್‌ಯ್ ತಾಚಿಂ ಕವಿತಾಂ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ತಶೆಂಚ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ, ನೆಮಾಳ್ಯಾಂನಿ ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯೊ ಅಸಂಖ್ಯಾತ್ ಕವಿತಾ, ಲೇಖನಾಂ, ವೊಳೀ(ಅಂಕಣಾಂ), ಸವಲಾಂ-ಜಾಪೀ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಚಾಫ್ರಾ ಉತ್ರೀಮ್ ಉಲವ್ಪೀ ತಶೆಂ ಭಾಶಣ್‌ಗಾರ್:

ಚಾಫ್ರಾ ಶಾಳೆಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಶಿಕ್ತೆವೆಳಿಂ ಭಾರತಾಂತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರಾಚಿ ಚಳ್‌ವಳ್ ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾಲಿ. ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ ಹಾಚಿ ದಾವ್ ವಿಶೇಸ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಥಂಯ್ ಹಾಂಗಾ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಪ್ರತಿಭಟನಾಂ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ವ್ಹಡ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಕಿತೆಂಚ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ನಾ. ದೆಕುನ್ ಕೊಣ್ಣಾ ಚಾಫ್ರಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ ಚಳ್ವಳೆ ಥಂಯ್ ಚಡಿತ್ ಪ್ರೇರಿತ್ ಜಾಲೊನಾ. ತವಳ್ಚೊ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಫುಡಾರಿ ದೊ| ರಾಮ್ ಹೊಳ್ಳಾಚೆಂ ಘರ್ ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಘರಾ ಸಾಮ್ಕಾರ್‌ಚ್ಚ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಹೊ ಮನಿಸ್ ಉತ್ತೀಮ್ ಭಾಶಣ್‌ಗಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಾಮ್ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ ಯೂನಿಯನ್ ಚಟುವಟಿಕೆಂನಿ ಭರ್ಸುನ್, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾ ವಿರೊಧ್ ಪದಾಂ ಘುಡ್ತಾಲೊ, ಪರ್ಗಟ್ ಸಭೆರ್ ಉಗ್ತ್ಯಾನ್ ಉಲಯ್ತಾಲೊ. ಚಾಫ್ರಾ ಹೇ ಸಭೆಂಕ್ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಚುಕಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಚೊ ಮಾವ್ಪೊಯೀ ಯೂನಿಯನಾಂತ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತಾಲೊ

ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಣ್ಣಾ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ತಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ತಾಚೆರ್ ಘಾಂಕ್ಲೊ. ಚಾಫ್ರಾರ್ ಸಭೆಂಕ್ ವೆಚ್ಯಾಕ್ ಕಸಲಿಚ್ಚ್ ಅಡ್ಕಳ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಅನ್ಯೇಕ್ ಫುಡಾರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ ಹಾಚೊ ಸಂಪರ್ಕ್‌ಯೀ ಚಾಫ್ರಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ತಾಂಚೆಂ 'ಜನಯುಗ್' ಪತ್ರ್ ತೊ ಸರಾಗ್ ವಾಚ್ತಾಲೊ. ಅಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಾಫ್ರಾರ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಚಿಂತ್ಪಿ ತಶೆಂ ಉಲವ್ಪಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಭದ್ರ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಲಾಬ್ಲಿ ಮ್ಹಣುಯೆತಾ.

ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಚಾಫ್ರಾ ತಸಲೊ ಉತ್ತೀಮ್ ಉಲವ್ಪೀ ಯಾ ಭಾಶಣ್‌ಗಾರ್ ದುಸ್ರೊ ಕೊಣ್‌ಂಚ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ಗೂಂಡ್ ತಾಳೊ, ಸುಡಾಳ್ ಉಲವ್ಣೆ, ವಿಶಯ್-ವಿಶಯಾಚೆರ್ ವಿಗ್ಯಾನಿಕ್ ದಿಶ್ಟಿಕೊನ್ ಮಾಂಡ್ಚಿ ರೀತ್, ವೊರಾಂಚಿಂ ವೊರಾಂ ಆಯ್ಕತೆಲ್ಯಾಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಹಾಲನಾಶೆಂ ಬಸಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾಲೊ.

ಸಮಾಜೆಂತ್ ಘಡ್ಚ್ಯಾ ತಶೆಂ ಅಧಿಕಾರ್ ಚಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಅನ್ಯಾಡ್ಪಣಾ ವಿರೊಧ್ ಗಿನ್ಯಾನ್‌ಭರಿತ್ ಧಾರೆರ್ ಹಾಸ್ಯಮಯ್ ವೆಂಗ್ಯ ರಿತಿರ್ ಚಾಫ್ರಾ ಅಪ್ಲೆಂ ಚಿಂತಪ್ ಉಚಾರ್ ಕರ್ತಾಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕ್ ಸಂಮೇಳ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದ್ಯೊ, ಕಾಮೆಲಿ ಸಂಘಟನಾಂ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾನಾ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ **'ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕಾದಮಿ'** ಆನಿ **'ಆಟ್ವೆ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ'** ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 'ಜಾಥಾ' ಕಾರ್ಯಾವಳಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾನಾ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆ ಪರ್ಗಟ್ ಉಲವ್ಪ್ ವಿಸರ್ಚೆಚ್ ನ್ಹಯ್. ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್‌ಚ್ಚ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ತುಳು

ಭಾಶೆಂತ್‌ಯ್ ತಾಣೆ ನೆಹರೂ ಮಯ್ದಾನಾರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪರ್ಗಟ್ ಉಲವ್ಪ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಪ್ರಜಾ ಆಜೂನ್ ತಾಕಾ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ಸಕನಾ.

ಚಾಫ್ರಾ: ಮ್ಹಾನ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಚಿಂತ್ಪಿ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್‌ಗಾರ್.

ಸ್ವಭಾವಾನ್‌ಂಚ್ ಸಮಾಜೆಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾಫ್ರಾಚೆರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ತತ್ವಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಪಡೊನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಚಡಿತ್ ಧಾರ್ ಲಾಭ್ಲಿ. ಹೆಂ ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಕರ್ತುಂವಾಂನಿ ಝುಳ್ಕತಾ. ಆಪ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಸಂಪವ್ನ್ ತೊ ಮುಂಬಯಿ ಪಾವ್ಲೊ ತೆದ್ನಾ ತಾಚೆಂ ಸಮಾಜಿಕ್ ಚಿಂತಪ್ ಆನಿಕ್‌ಯೀ ವಿಸ್ತಾರ್ಲೆಂ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಖ್ಯಾತ್ ಕಾಮೆಲಿ ಫುಡಾರಿ ಶ್ರೀ ಜೊರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ತಶೆಂ ಇತರ್ ಕಾಮೆಲಿ ಸಂಘಟನಾಂಚ್ಯಾ ಫುಡಾರ್ಯಾಂಲಾಗಿಂ ತಾಚೊ ಲಾಗ್ಗಿಲ್ಯಾನ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಜಾಲೊ. ಆನಿ ಹಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತಾಚಾ ಬರ್ಪಾ-ಕೃತಿಯಾಂನಿ ಪೆಕ್ತ್ ಜಾಲೊ.

1959 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದೊತಿ ವಿರೊಧ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆಂದೋಲನ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ 'ದೊತಿ ವಿರೊಧ್ ಸಂಘ್' ಘಡ್ಲೊ. ತಾಚೊ ತೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾಲೊ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್, 'ಸೊಬೀತ್ ಸಂಸಾರ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನಾಟಕ್ ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ಚ್ ತಾಣೆ ಬರ್ದುನ್ ಖೆಳವ್ನ್ ದಾಕಯ್ಲೊ.

ಮೋತ್ ಘೆನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲಗ್ಬಗ್ 17 ಕಾಜಾರಾಂನಿ ವ್ಹಚುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಸುಧಾರ್ಸಿಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆ ಏಕ್ ಪಂಗಡ್ ರಚ್ಲೊ. ಆನಿ ದೋತ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಕಾಜಾರಾಂನಿ ತಾಣೆ ನಿದರ್ಶನಾಂಯೀ ಕೆಲಿಂ. ತೊ ಮುಂಬಯಿ ಸೊಡುನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ ತೆದ್ನಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಧರ್ಮಿಕ್ ಮುಖೆಲ್ಯಾಂನಿ ಪರ್ಜೆಂಚೆರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಅಮಾನುಷ್ ಕರ್ತುಂವಾಚೆರ್ ತಾಣೆ ನದರ್ ವೆಲಿ.

ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ 'ಉದೆವ್' ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಪಾವೂರಾಂತ್ ಕೊರ್ಗಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೆರ್ ಚಲ್ಲೊ ಅನ್ಯಾಯ್ ಉಗ್ತಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೊ. ಧರ್ಮಿಕ್ ಮುಕೆಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ್‌ಪಣ್ ಖಂಡನ್ ಕರುನ್, ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ನಿವಾಸಿಂಕ್ ಜಾಗ್ರತಿ ಹಾಡವ್ನ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಸುಧಾರಣ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ತಾಣೆ ಭೆಟಯ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಂಕ್ನಾಡಿ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಂತ್ ಘೊಳ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮ್ಗಾರಾಂಕ್ ನೀತ್ ಮೆಳ್ನಾಸ್ತಾಂ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತಾನ್ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಶೋಶಣಾ, ಅನ್ಯಾಯಾ ವಿರೊಧ್ ಪತ್ರಾರ್ ಸರಾಗ್ ಬರಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಂಘಟನ್ ಭಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಅನ್ಯಾಯಾ ವಿರೊಧ್ ಝುಜ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಚಳ್ವಳ್ ರೂಪಿತ್ ಕೆಲಿ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಜೆಪ್ಪು ವಠಾರಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕನ್ವೆಡ್ತರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಕಾಮಾಂ ಒದ್ಗಾಂವ್ಚೆ ದಿಶೆನ್ ಶತಮಾನಾ ಫುಡೆಂ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಪ್ಪು ವರ್ಕ್‌ಶೊಪಾಂತ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾನ್ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಗಾರಾಂಕ್ ನ್ಯಾಯ್‌ಸಿತಿಚೊ ಸಾಂಬಾಳ್ ದಿನಾಸ್ತಾಂ ಘೊಳಯ್ತಾನಾ, ಹೆಂ ದೆಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಕಾಮಾಗಾರಾಂಚಿಂ ಪಾಡ್ತ್ ಘೆತ್ಲಿ, ತಾಂಚಿಂ ಹಕ್ಕಾಂ ಉಕ್ಲುನ್ ಧರುನ್, ತಾಂಕಾಂ ನ್ಯಾಯ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಬರಯ್‌ಲಾಗ್ಲೊ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ಸಂಘಟಿತ್ ಕರುನ್ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ವಿರೊಧ್ ಝುಜ್ಲೊ.

ಉರ್ವಾ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಮುಕೆಲ್‌ಮೆಸ್ತ್ರಿಕ್, ಕತೊಲಿಕ್ ಬೊರ್ಡಾನ್ ಅನಾವಶೆಂ ವರ್ಗ್ ಕೆಲ್ಲೆ ವೆಳಿಂ, ತ್ಯಾ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಮೆಸ್ತ್ರಿಕ್ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಕ್ಲಾಶಿಂಕ್ ಬಹಿಶ್ಕಾರ್ ಘಾಲ್ಲೊ. ಹೆಂ ದೆಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ

ಚಾಫ್ರಾನ್ ಪತ್ರಾರ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್ಲೆಂ, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಫಾಲ್ಕ್ಣ ಉರ್‍ಬ್ವಾ ಥಾವ್ನ್ ನ್ಹೆರೂ ಮಯ್ದಾನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬೃಹತ್ ಮೆರವಣೆಗ್ ಕಾಡಯ್ಲಿ. ಆನಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ತಾಣೆ ತುಳು ಭಾಶೆಂತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಉಲವ್ಪ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಪರ್ಜ್ಯಾ ಆಜೂನ್ ಚಾಫ್ರಾಚೊ ಉಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾ.

ಚಾಫ್ರಾ, ಏಕ್ ಪತ್ರ್‍ಕಾರ್:

1952 ಇಸ್ವೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಾಫ್ರಾ ಕವಿತಾ, ಕಾಣಿಯೊ, ಲೇಕನಾಂ, 'ಪಯ್ಣಾರಿ'ಕ್ ಧಾಡ್ತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಎ.ಟಿ. ಲೊಬೊ ಚಾಫ್ರಾಕ್ "ಬರ್ನಾಡ್ ಶ್ಯಾ" ಮ್ಹಣ್ ಆಪಯ್ತಾಲೊ. ಸಾಂಗಾತಾ ವಾವುರ್ಪಿ ಚಾಫ್ರಾಚೇ ವಿಶೇಸ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಪಯ್ಸ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕಾರಂಗಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಖಾತಿರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಫುಡಾರಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸೊಡ್ತಾನಾ ಕೊಣೆಂಚ್ ತಾಕಾ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲೊ ನಾ. ಹರ್ ಏಕ್ ದಿಶೆನ್ ತಾಕಾ ಒತ್ತಡ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ತಾಚೊ ನಿಚೆವ್ ತಾಣೆ ಬದ್ಲಿಲೊಚ್ ನಾ.

1956 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಬಾಗ್ ಮಾಗ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲೊ.

1959 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಪಯ್ಣಾರಿ' ಚೊ ಸಂಪಾದಕ್‌ಯ್ ಜಾಲೊ. ತೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾತಾಸ್ತಾಂ 'ಪಯ್ಣಾರಿ'ಚೊ ವಿಕ್ರೊ 800 ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ತೊ 3600 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡಯ್ಲೊ. ಲಗ್ಬಗ್ 3 ವರ್ಸಾಂನಿ ತಾಂತ್ಲೊ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ತಚ್ ಆಪ್ಣಾಚೊ ಸ್ವಂತ್ ಛಾಪ್ಯಾನೊ ಉಗಡ್ಚಿ ಆಶಾ ತಾಚಿ ಬಳ್ ಜಾಲಿ. 'ಬೆಸ್ಟ್' ಸಂಸ್ತ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಕಾಮ್ ಸೊಡುನ್, ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಶ್ಯಾನ್ ತಾಣೆ ಲ್ಹಾನ್ ಏಕ್ ಛಾಪ್ಯಾನೊ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ. ಥಂಯ್ಸರ್ 'ವಿಶಾಲ್ ಕೊಂಕಣ್'

ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ 'ಪಯ್ಣಾರಿ' ಥಾವ್ನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ 2.500 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪ್ತಾಲ್ಯೊ. ತರ್‌ಯ್ ಮ್ಹಾರ್ಗಾಯ್, ಖರ್ಚ್ ವಾಡತ್ತ್ ಗೆಲ್ಲೆವರ್ವಿಂ ಹೆಂ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ತಾಕಾ ತಾಂಕಾನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾನ್ 70 ವ್ಯಾ ದಶಕಾಂತ್ ತೊ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊಚ್ಚ್ 'ಉದೆವ್' ಪತ್ರ್ ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ತಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಂತ್ ತಾಣೆ ನವಿಚ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಟಯ್ಲಿ. ಸಮಾಜೆಂತ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ ಉಸ್ತುಂಬ್ಯಾಂತ್ 'ಉದೆವ್' ಏಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಅನ್ಯಾಯ್ ವಿರೊಧ್ ಝುಜ್ಯಾಂತ್ 'ಉದೆವ್' ದ್ವಾರಿಂ ಬಾಫ್ರಾ ಸಮಾಜೆಕ್ ಆನಿ ಧರ್ಮಿಕ್ ಫುಡಾರ್ಯಾಂಕ್ ತಕ್ಲೆ ಫಡಾಫಡಿಚೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಲೊಕಾಕ್ ನ್ಯಾಯ್ ದಿಂವ್ಕ್ಯಾಕ್ ತೊ ಝುಗಡ್ಲೊ.

ಮತಿಕ್ ವಾಳಯ್ ಖೆಲ್ಲೆ ಸಮಾಜೆನ್ ಬಾಫ್ರಾಚೆಂ ಧೋರಣ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ವರಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ಅಂಗಲಾಪಾನ್ ಧರ್ಮಿಕಾಂಚೇ ಮಾನಸಿಕ್ ಗುಲಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಆಚ್ನೆಸ್ ಪಣಾಕ್ ಉದೆವಾಚಿ ಬಲಿ ಭೆಟಯ್ಲಿ.

1983 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಜಿವಿತ್' ಪತ್ರ್ ತಾಣೆ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ತಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತೆಂ ತಾಣೆ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲೆಂ.

1987 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಶ್ರೀ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಡಿ ಸೊಜಾನ್ ಪುನರ್-ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 'ಉದೆವ್' ಪತ್ರಾಂತ್ ಪರತ್ ಬಾಫ್ರಾ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಪರತ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ ಉಸ್ಸೊಂಕ್ ತಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಭೆಟಯ್ಲೊ. ಕ್ರಮೇಣ್ ತಾಚೇ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಹಾಂತ್ಲೊ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ಲೊ.

ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂಚೆಂ, ವೊಳಿಂಚೆಂ (Columns) ಲೇಖ್ ಹಜಾರಾಂಕ್ ಮಿಕ್ವತಾ.

ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಸಲ್ವಣಿ:

'ಹಜಾರ್ ಮಾಣ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಬೊಬೆ ಮದೆಂ ಕೊಗ್ಳೆಚೆಂ ಗಾಯನ್ ಸಜನಾ' ತಶೆಂ ಚಾಫ್ರಾಚೆಂ ಪ್ರಗತಿಪರ್ ಚಿಂತಪ್ ಸಾದ್ಯಾ ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲೊಕಾಕ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಸಜನಾ ಜಾಲೆಂ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾನ್ ಸಮಾಜೆನ್ ಚಾಫ್ರಾಕ್ ವಿಂಗಡ್‌ಚ್ ದವರ್‍ಲೊ.

ತಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾನ್ ದುರ್ಗತೆ ಥಾವ್ನ್ ಉದರ್ಗತೆಕ್ ಹಾಡುನ್ ಪಾವಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಬಾರ್‍ಯಾನಿಂಚ್ ತಾಕಾ ಪಯ್ಸ್ ದವರ್‍ಲೊ.

ಪತ್ರಾದ್ವಾರಿಂ ತಾಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತಾಂ (Establishment) ವಿರೊಧ್ ಝುಜ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಧರ್ಮ್‌ಕಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್ಯಾಕ್ ಪಾಳೊ ದಿನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಿ ಸತಾವ್ಣಿ ಬರಿಚ್ ಸೊಸಿಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಿ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಂಸಾರಿ ಜಿವಿತಾಂತ್ ತಾಣೆ ಸುಖ್ ವ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ದೆಕ್ಲೆಂನಾ.

ಅಖ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಥಾವ್ನ್ ತಾಕಾ, ತಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ, ಮಾನ್ ಮೆಳಜೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ತಾಕಾ ತೇಂಯ್ ಲಾಭ್ಲೆಂನಾ. ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆರ್ ಉಲ್ಟೊ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲೊ. ಹ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಆಪಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸರ್ಕ್ ಭಾಂಗರ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ತೆಂ ಲೊಂಕಾಡ್ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಚಡ್ ತೇಂಪ್ ಬಾಳ್ವಾಲಿಂನಾಂತ್. ಅಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಚಾಫ್ರಾಚೆ ಮತಿಂತ್ ನಿರುತ್ಸಾಹ್ ಭರ್‍ಲೊ. ತಶೆಂ ತಾಚೇ ಕವಿತೆಂನಿ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ನಿರಾಶೆಚೊ ಭಾವ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ಸಲ್ವಣಿ ರೂಪ್ ರೂಪ್ ಝುಳ್ಕತಾ.

ಬರವ್ಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಚಾಫ್ರಾರ್ ಸಮಾಜೆಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. 'ತಾಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಬಾಳ್ವಲಿಂನಾಂತ್' ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್‌ಯ್ ಬದ್ಲೊಂಕ್ ತಯಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಆಮ್ಚೆ ಸಮಾಜೆನ್ ತಾಂಕಾಂ ಮರ್‍ಯಾದ್ ದಿಲಿನಾ. ತಾಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಚಿ ಗತ್‌ಯ್ ತಶಿಚ್ ಜಾಲಿ. ತಾಚಿಂ ನಾಟಕಾಂ ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಲೊಕಾನ್ ಇನ್ಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ತಿಂ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಇನಾಮಾಂಚ್ಯೊ ರಾಶಿ ವೊತುನ್ ಆಪ್ಣಾಚಿಂ ಕರುನ್ ಘೆತ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಚಾಫ್ರಾಚೇ ದಿಶ್ಟಿಂತ್ ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಫುಡ್ಲಿ ಸಮಾಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಫುಡಾರ್ಲ್ಯೇ ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. **ತಾಚ್ಯಾ ತಶೆಂ ಆಮ್ಚೆ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಚೊ ಫರಕ್ ಕಿತ್ಲೊ ಜಾಗಾಂತ್? ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ.** ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರ್ಜೆಚೊ ಆನ್ಯೆಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಗೂಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, 'ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಕ್‌ಯ್ ಏಕ್ ಕಲಾಕಾರಾಕ್ ಉಲ್ಲಾಸುಂಚ್ಯಾ ಪರಸ್ ಅಸಮಾಧಾನಿ ಬೊಬೊ ಘಾಲ್ಚಿ ಸವಯ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾನ್, ತಾಳಿಯೊ ಪೆಟ್ಚ್ಯಾಕ್‌ಯೀ ಬೊಬಾಟುನ್ ಕುಕಾರ್‍ಯೊ ಕರ್‍ಚಿ ಸಂವಕಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯ್ಯಾನ್, ಮನ್ ಪಿಸ್ರೊನ್ ಮೊಲಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪರಸ್ ಧರ್ಣಿಕ್ ಮಾರ್‍ನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಜಾಲಾ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾನ್ ಚಾಫ್ರಾಚೆ ನಾಟಕ್ ಏಕ್ ಪಂಥಾಹ್ವಾನ್ ಜಾತಾತ್. ಹೊಚ್ ಚಾಫ್ರಾಕ್ ಮೆಳ್ಚೊ ವ್ಹಡ್ ಮಾನ್ ಮ್ಹಣುಂಯೆತಾ.' ಮ್ಹಣ್ತಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಣೊ ಏಕ್ ಮಹಾನ್ ಸಂಘಟಕ್.

ಚಾಫ್ರಾ ಏಶಿಂ ಕೊಣ್, ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್?

ಮುರ್ದೆಶ್ವರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಿಚೆಂ. ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಆನಿ ಯಶವಂತ್ ಚಿತ್ತಾಲ್ ಶೆಂಬರ್ ಠಕ್ಕ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಸ್. ಪುಣ್ ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಶೆಚೆ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ತೆ ಆಪ್ಲೆ ದಿಸನಾಂತ್.

ಚಾಫ್ರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್‍ಪಿ ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರೇಶ್ಟ್ ಬರ್‍ಪ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ

ಏಕ್. ಪುಣ್ ತೆ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಆಸುನ್ ಕನ್ನಡ್ ಲೊಕಾಕ್ ಆಪ್ಲೆ ದಿಸನಾಂತ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಾಜ್ ಆನಿ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಿಕ್ ವರ್ಗಾಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್‌ಯ್ ತೆ ವಳ್ಕಿಚೆ ನ್ಹಯ್. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಕ್ ತರ್ ತಾಂಚಿ ವಳಕ್‌ನಾಂಚ್.

ಕೊಣಾಚ್ಯಾ ಶಿರಾಪಾನ್ ಕೊಣ್ ಜಾಣಾ, ಹಿ ಸಮಾಜ್ ಆಜೂನ್ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ತಿಕ್ ಸಮಾಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಎಕ್ವಟೊಂಕ್ ಪಾವ್ಲಿನಾ. ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಮುಕಾರ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಆಂದ್ಯಾ (ಕುರ್‌ಡ್ಯಾ) ಪರಂಪರೆ ಪ್ರಜೆ ಮುಕಾರ್ ಹಾತ್ ಮಾರ್ಚೆ ಪ್ರಸಂಗ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಚಾಫ್ರಾಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದಮಿನ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಾಫ್ರಾಚಿ ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದಮಿನ್‌ಂಚ್ ಆಪ್ಲೆ ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯೆಂತ್ ಥೊಡಿ ವಾಡ್ ಕರುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣುಯೆತ್.

ಕೊಣೆ ಚಾಫ್ರಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚುಂಕ್‌ನಾ ತಾಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಫಾವೊ ನಾ. ಆಪುಣ್ ಕಿತ್ಲೆ ಲ್ಹಾನ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತರ್‌ಯ್ ತಾಂಕಾಂ ಕಳಾತ್. ಸಮ್ಜುಯಾಂ, ಫಾಲ್ಯಾಂ ಕೊಣ್‌ಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ದೋಗ್ ಲೇಖಿಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ "ಜ್ಞಾನ್ ಪೀಠ್" ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪಡತ್, ತರ್ ತಾಂತ್ಲೆಂ ಏಕ್ ನಾಂವ್ ಚಾಫ್ರಾಚೆಂ ಜರೂರ್ ಆಸಾಜಾಯ್‌ಚ್ಚ್.

ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕವಿಂ ಪಯ್ಕೀ ಚಾಫ್ರಾ, ಜಲ್ಮಾ ಗಾಂವ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಪ್ರಾಸ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಚಡ್ ಗಾಜ್ಲಾ.

–*ಕವಿ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೇಕಾರ್:* **7.1.1990** 'ನವಪ್ರಭಾ' ಮರಾಠಿ ದೈನಿಕಾಂತ್

ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖಿಕಾಕ್, ಸಿ. ಎಫ್. ಡಿ. ಕೊಸ್ತಾಕ್ ಆಮಿ ಪರ್ತಿಂಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ

ಆಮ್ಮಿ ಪರ್ಬಿಂ ದಿತಾಂವ್. ಕಾರಣ್, ತೆ ಖರೇಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆ ಮ್ಹಾನ್ ಕವಿ, ಕತಾಕಾರ್, ನಾಟಕ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರ್, ಸಾಹಿತಿಕ್ ನದ್ರೆನ್ ತಾಣಿ ಕೊಂಕಣಿಚೀ ಬರ್ರ್ಯೂರ್ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಯಾ. - ಬಾಪ್ ಫ್ರೆಡ್ಡಿ ಡಿ'ಕೊಸ್ತಾ

'ಗೂಂಯ್ಚೊ ಆವಾಜ್ - ರೊಮೀ ದೈನಿಕಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್.

"ಶ್ರೀ ಕೊಸ್ತಾ ಕೇವಲ್ ಸಾಹಿತಿ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್, ತೆ ಏಕ್ ಸಮಾಜ್ ಸುಧಾರಕ್ ಆಸಾತ್. ಅನ್ಯಾಯಾ ಆಡ್ ಹಾತ್ ಉಕಲ್ಪಿ ಬಂಡುಖೋರ್‌ಯ್ ಆಸಾತ್. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ ತಾಂಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಗೂಣ್ ಲಿಪೂನ್ ಗೆಲೆ. ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಜೆನ್ನಾ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಮಾನ್-ಮಾನ್ಯತೆಚೆಂ ಸವಾಲ್ ಆಯ್ಲೆಂ ತೆದ್ನಾ ಹೆರ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತೊ ಮಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ದಿಲೊ ನಾ. ಜಿವಿತಾಚ್ಯಾ ಸಂಪುರ್ರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ತೆ ಪಾಪ್ಪಿಂ ಕೊಡು ಅನ್‌ಭೋಗ್ ಭೊಗೀತ್, ಪರ್ತುನ್ ಪರ್ತುನ್ ನಿಂದಾ, ನಿಸ್ಕುಚಾರ್ ಆನಿ ಸಲ್ವಣಿ ಖಾವ್ನ್ ತಾಣಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚಿ ದಶಾ ಘುಡಯ್ಲಿ. ಕೇವಳ್ ಗುಣಾಂನಿ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ತೊಲಾ ಮೊಲಾಚೆಂ, ಹೆಂ ಸತ್ ತಾಚೊ ದುಸ್ಮಾನ್‌ಯ್ ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ"

- ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೇಣಿ, 'ರಾಷ್ಟ್ರಮತ್ ಮರಾಠಿ ದೈನಿಕಾಂತ್.

ಬಾಪ್ಪಾ ಏಕ್ ಕವಿ ಆಸಾತ್. ತಾಂಚಿ ಪ್ರತಿಭಾ ಜಲ್ಮಾ ಜಾತ್ ಕವಿಚಿ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಸಂಸಾರಾ ಕಡೆನ್ ಪಳೆತಾನಾ ತೆ ಕವಿ ನದ್ರೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಳೇತ್ ಆಪ್ಲಾಚೆ ಪ್ರತಿಭೆಚೆಂ ದರ್ಶನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ರಸಿಕ್ ವಾಚ್ಯ್ಯಾಂಕ್ ದೀತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಂಚೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಸೈಮಾಚೆಂ, ಜಣಾ-ಜಿವಿತಾಚೆಂ, ಭೊಂವ್ತಣಚ್ಯಾ ವಿವಿಧತಾಯೆಚೆಂ ಪಡ್‌ಬಿಂಬ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಗೂಢ್ ವಿಚಾರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಚ್ಯ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾಂಕ್ ಸ್ಪರ್ಶ್ ಕರ್ತಾನಾ ತಾಂಚ್ಯಾಂತ್ ಅನುಕಂಪ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾತಾ. ಆನಿ ವಾಚ್ಪಿ ಕವಿಚೆ ಭಾವನೆಕಡೆನ್

ಸಹಜತಾಯೆನ್ ಸಮರಸ್ ಜಾತಾ. ದೆಕುನ್‌ಂಚ್ ತಾಂಚಿ ಕವಿತಾ ಲೋಕ್ ಪ್ರಿಯ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಆಸಾ. ತಾಂಚ್ಯೊ ಕವಿತಾ ಯಮಕ್ ಪ್ರಾಸ್‌ಬದ್ಧ್ ಆಸಾತ್. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಲ್ ಬದ್ಧ್ ಸ್ವರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ಬರ್‍ಯೊ ಆಸ್ತಾತ್. ತಾಚ್ಯೇ ಕವಿತೆಂತ್ಲೆ ಭಾವ್ ಜೆನ್ನಾ ಗಾಯನಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ವ್ಹಾಳ್ತಾನ್ ತೆನ್ನಾ ತಿಂ ಆಯ್ಕುಪ್ಯಾಂಚಿಂ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಚಿಂಬ್ ಭಿಜಯ್ತಾತ್! ಆಯ್ಕೊಪಿ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಕತಾ". ತಾಂಚಿ ಕವಿತಾ ಗಾವ್ಪಾಚಿ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಕಾರ್‍ಯಾವಳಿಚೆ ತರ್ ವಿಕ್ರಮೀ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾಲೆ". *-ಉದಯ್ ಭೆಂಬ್ರೊ,*

'ಸುನಾಪರಾಂತ್' ನಾಗರೀ ದೈನಿಕಾಚಿ ಸಂಪಾದಕ್.

"ಚುರ್‌ಕ್ಯಾಂ -ಮುರ್‌ಕ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಘಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಚವರ್‌ಲ್ಲೆಂ ಭಾವ್-ಕಾವ್ಯ್". ಕವಿತಾ ಝೆಲ್ಯಾಕ್ "ಸೊಂಶ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್" ಮ್ಹಣುನ್ ಜರಿ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ತರಿ ತ್ಯಾ ಮಾತ್ಥ್ಯಾಳ್ಯಾಚಿ ಕವಿತಾ ಮಾತ್ ತ್ಯಾ ಝೆಲ್ಯಾಂತ್ ನಾ ದಿಸ್ತಾ. (ಝೆಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾಶನಾ ವೆಳಾರ್ ಕವಿನ್ ಕುಡ್‌ಚಡ್ಯಾರ್-ಗೊಂಯಾಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ತಿ ಪಯ್ಲೀಚ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ವಾಚುನ್ ದಾಕಯ್ಲ್ಲಿ, ಆನಿ ಆತಾಂ ತೀಚ್ ಕವಿತಾ 'ಋತು' ಕಾವ್ಯ್ ನೆಮಾಳ್ಯಾಚ್ಯಾ '88 ದಶೆಂಬ್ರ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ). ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಬಾಪ್ಯಾಚಿ ಮನೋಭುಂಯ್ ಪರ್‍ತ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ಉಗ್ತಿ ಜಾತಾ. ಮನಿಸ್‌ಪಣಾಚಿ ಸೊಧ್ ಘೆತ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಹೊ ಕವಿ ಅನೀತ್ ಅತ್ಯಾಚಾರ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಸಾಮ್ಕೊ ಉಬ್ಗಾತಾ ಆನಿ ಮ್ಹಣ್ಟಾ:

ಸಂಸಾರಾಚ್ಯೊ ಘಾಣೀಂ ಖಾಯ್ತ್
ನಾಕಾರಂಧಿರ್ ಮೆಲಾಂ
ಜಿವಿತಾಚ್ಯಾ ಪಾನಾಪಾನಾರ್
ಮರ್ಣಾನ್ ಮ್ಹೊಳೆಂ ಕೆಲಾಂ

ಹಾಡಾಂ-ಮಾಸಾಂ ಹುಂಗಪ್ ಹಾಂವೆಂ
ಕೆನ್ನಾಂಚ್ ಸೊಡುನ್ ದಿಲಾಂ
ಆತಾಂ ನಾಕಾತ್, ನಾಕಾಂ ನಾಕಾತ್
ವಾಸ್ ಪರ್ಮಳ್ ತುಮೀಂಚ್ ಹುಂಗಾತ್
ಲ್ಹಾನ್ ನಾಕಾ, ಮ್ಹಾನ್ ದೀ!
ಸೊಂಶ್ಯಾಸಾಂಗ್ದೆ ಕಾನ್ ದೀ!

ಪರ್ತೆಂ ಚಾಫ್ರಾನ್ ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಅಶೆಂ ತರೇನ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ, ಚಾಂತುಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕವಿಚೆ ಅಸಹಾಯೀ ಮನಸ್ತಿತಿ ನ್ಹಯ್ ತರ್, ಮನಾಂತ್ಲೊ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಸಂತಾಪ್‌ಚ್ಟ್ ಉಗ್ದೊ ಜಾತಾ. ಹೊ ಸಂತಾಪ್ ಆನಿ ತಾಂತುಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉಬಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ತಿಡಕ್ ತಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಕರ್‍ತಾನಾ, ತ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಕೆನ್ನಾಂಚ್ ಆಡೆಚಿ ಸಕತ್ ಲಾಗಾನಾ. ತಿಂ ಆಪ್ಲೀಚ್ ಸ್ವತಾಚಿ ತಾಂಕ್ ಘೆವ್ನ್ ಯೆತಾತ್. ಆನಿ ಹೆಂ ಜೆನ್ನಾ ಊಂಚ್ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಚಿ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧುತ್ ಜಾತಾ ತೆನ್ನಾ ಕವಿತಾ ಆಪ್ಲೇಂಚ್ ಏಕ್ ಅಪ್ರೂಪ್ ಅನ್ಭೊಗ್ ಹಾಡುನ್ ದಿತಾ. ಚಾಫ್ರಾಚೆ ಕವಿತೆಚೊ ಹೊ ಗೂಣ್ ಫಕತ್ತ್ ಹೊಗ್ಳ್ಯಾಪಾ ಪುರ್ತೊ ನ್ಹಯ್, ತರ್ ತೊ ಗುಂಡಾಯೆನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಸಾರ್ಕೊಯ್ ಆಸಾ.

-ನಾಗೇಶ್ ಕರ್‌ಮಲಿ -ಗೋಂಯ್ ಸುಟ್ಕೆಚೊ ಪುಡಾರೀ.

ಡಾ| ಮನೋಹರ್ ರಾಯ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯಿ - ಗೊಂಯಾಂ ಏಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಪ್ರೊಫೆಸರ್:- "ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಾಕ್ ಜಿವಿತಾಚಿಂ ಅಗಣೀತ್ ತಾಸಾಂ - ಅಗ್‌ಭಾವಾಚಿಂ ಥಿಕಾಂ-ಲಿಕ್‌ಲಿಕೀತ್, ಮೊಗಾಚಿಂ ಚಂವರಾಂ - ಪರ್‌ಮಳೀತ್, ಅಪಮಾನಾಚಿಂ ಕಿಸರಾಂ-ಕಿಸ್‌ಕಿಸೀತ್...

ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ್, ತಿಚ್ಯೊ ಚಾಲ್ ರಿತಿ, ತಿಚೆ ಉತ್ಥರ್ಕೆ, ಉಮಾಳೆ, ದುಬಾವ್ - ಹಿಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಕಾವ್ಯಾಂತ್ ಹೊಲ್ಮತಾತ್, ಜಶ್ಯೊ ಪಾನಾಂತ್ ಶಿರೊ ಆಸ್ತಾತ್ ತಶ್ಯೊ; ಜಶೆ ಉಶೀ ಕಾಣ್ಯಾಂತ್ ಕುಸಾಂ ಆಸ್ತಾತ್ ತಶೆ. ಝಾಡಾಂ-ಪೆಡಾಂ, ಫುಲಾಂ-ಫಳಾಂ, ಕೊಂಬ್ರ್ಯೊ-ಪಾನಾಂ, ಕಳೆ-ಕಳ್ಯೊ, ಸಂಯ್ಯಾಬ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ರುಪಾಂಚೆಂ ಪಡ್‌ಬಿಂಬ್ ಹ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ".

ಮಾ। ಎಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವ-ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್, ಗೋಂಯ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ್:- "ಮಂಗ್ಳುರೀ ಮಳ್ಯಾ ಆಶೀರ್ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂನೀ ದೋಗ್‌ಚ್ ಕವೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಣ್ ತರ್‌ಯೀ ತೊಂಡಾಂ ತೊಂಡಾಂ ಫುಗಯತೆಲೆಚ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್‌ತಲೆ: 'ಆಮಿ ಕಾಂಯ್ ಉಣ್ಯಾಚೆ? ' ಹಾಂವ್ ಚಿಂತ್ತಾಂ: 'ತುಮಿ ಯಾ ತೆಮಿ ಕಾಂಯ್ ಉಣ್ಯಾಚೆ ನ್ಹಯ್, ಮೊಲಾಚೆಚ್; ಪುಣ್ ಕವಿ ನ್ಹಯ್' . ಕೆನರಾ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ದೊಗ್‌ಚ್ ಕವೀ, ತಿಸ್ರೊ ಆಸ್ತೊ, ತೊ ಕಾಂದಡಿಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣೀಕ್ ಚುಕ್ಲೊ. ತೊ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಯ್. ತಾಕಾ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಉರ್‌ಲೆ ದೋಗ್, ಕವಿತೆಚೆಂ ಪಾರಜಾತ್ ರೊಯಿಲ್ಲೊ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಆನಿ ಪಾರಜಾತಾಚೊ ಶಿತಾಡೊ ಕೆಲ್ಲೊ ಚಾಫ್ರಾ ದೆ ಕೊಸ್ತಾ. ಹೆರ್ ಸಗಳೆ ತಾಂಚೆ ಸಾವಳೆಂತಲೆ ವಾ ತಾಂಚೆ ಬಗಲೆಚೆಚ್".

ಸಂಪಯ್ತಾನಾ:

ಚಾಫ್ರಾನ್ ಹೇ ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ಬರ್‍ಯಾಪಣಾಖಾತಿರ್ ಇತ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಭೆಟಯ್ಲೊ ಆಸ್ತಾಂ, ತೆಂ ಮನಾಂತ್ ದವ್ರುನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಗಿನ್ಯಾನಾಚಿ, ಚಿಂತ್ಪಾಚಿ ಧಾರ್ ಪೊತುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಯಾ, ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಯಾ ತಾಚ್ಯಾ ಇಶ್ಟಾಂನಿ, ಮಾಂಡ್

ಸೊಭಾಣ್ ಕಾರ್‍ಯಕರ್ತ್ಯಾಂನಿ, ಚಾಫ್ರಾನ್ ರೊಯ್‌ಲ್ಟ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ಲೆಂ ಬೆಳೆಂ ಲುಂವ್ಚ್ಯಾಖಾತಿರ್ 'ಚಾಫ್ರಾ ಟ್ರಸ್ಟ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಲೊ.

* 1993 ಎಪ್ರಿಲ್ 11 ವೆರ್ '75 ವೆಂ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' - ಚಾಫ್ರಾ ಆಮರ್ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಸಾದರ್ ಕರ್ನ್ ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಜಿವೊ ಕೆಲೊ.
* ತಾಚ್ಯಾ ಪದಾಂಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 'ಮೊತಿಯಾಂ' ನಾಂವಾಖಾಲ್ ದೇವ್‌ನಾಗರೀ ಆನಿ ಕಾನಡೀ ಲಿಪಿಂತ್ ಪರ್ಗಟುನ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ.

ಫುಡಾರಾಂತ್ -

* ತಾಚಿಂ ಸರ್ವ್ ನಾಟಕಾಂ ಪರ್ಗಟ್ಚೆಂ.
* ತಾಚಿಂ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ ಕವಿತಾಂ, ಲೇಕನಾಂ ಪರ್ಗಟ್ಚೆಂ-
* ಚಾಫ್ರಾ ನಾಟಕಾಂಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ಚೆಂ -
* ಚಾಫ್ರಾ ನಾಟಕ್ ತರ್ಬೆತೇ ಶಿಬಿರ್/ಕೇಂದ್ರ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ ಎವ್ಜನ್ ಆಸಾ.

ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ದೆ ಕೊಸ್ತಾ (ಚಾಫ್ರಾ) ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 10-10-1931 ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ. 'ಧಾ'ವೆಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಸಂಪ್ತಚ್ಚ್ ಮುಂಬಯಾಂತ್ ವಸ್ತಿ. ಮುಂಬಯ್ತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್. ಸಬಾರ್ ಲೇಖನಾಂ, ಕವನಾಂ, ನಾಟಕಾಂ ಬರವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲಿಂ. ಥೊಡ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿಯೀ ವಾವ್ರ್. 1969 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ಪರ್ತುಲ್ಲಿ. 'ಉದೆವ್', 'ಜಿವಿತ್' ಪತ್ರಾಂಚಿ ಸುರ್ವಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ಮಂಡಳಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್. ಗೊಂಯ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಏಕ್ ಪೂಲ್ (BRIDGE) ಜಾಲೊ. 1962 ಇಸ್ವೆಥಾವ್ನ್ ತಾಚ್ಯೊ ಕವಿತಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಶಾಳೆಂನಿ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. 1989 ಇಸ್ವೆಂತ್ "ಕೇಂದ್ರೀಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಲಾಬ್ಲಿ. ಮಂಗ್ಳುರೀ ಪ್ರಜೆನ್ ತಾಕಾ **'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕುಲರತ್ನ್'** ಬಿರುದ್ ದೀವ್ನ್ ಮಾನ್ ಕೆಲೊ. ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸ್ಥಾಪನೆಕ್ ಕಾರಣ್‌ಕರ್ತ್. ತಾಚೊ ಗವ್ರವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಯೀ ಜಾಲೊ. ತಾಚೊ 'ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್' ನಾಟಕ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಪಾಟ್-ಪುಸ್ತಕ್ ಜಾಲಾ.

1992 ದಸೆಂಬ್ರ್ 3 ವೆರ್ ಚಾಫ್ರಾ ಅಮರ್ ಜಾಲೊ. ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಲೊಕಾಮನಿಂ ಶಾಶ್ವತ್ ಉರಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ 'ಚಾಫ್ರಾ ಟಸ್ಟ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಆಸಾ ಕೆಲಾ.

ಲೇಖಿಕಾಚೆಂ ಭೊಗ್ಣಾಂ

ಕೆನರಾ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಭಾಗಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಖಾತಿರ್, ಪುಸ್ತಕಾ-ಶಿಂಕಳ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾತ್ ಆನಿ 'ಅಮರ್ ಚಾಫ್ರಾ' ಕ್ ಏಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ತೇ ಶಿಂಕೈಂತ್ ದಿತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಖೂಬ್ ಆನಂದ್ ಭೊಗ್ಲೊ. ಆನಿ ತಾಚೆವಿಶಿಂ ಬರಂವ್ಕ್ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ಆನಿ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾತಾಂತುಂ ಹಿ ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಹಾಂವೆಂ ಸಾಂಬಾಳಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಬಾಬ್ ಎರಿಕ್ ಒಜೆರಿಯೊನ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಹಾಂವ್ ಕಾಲುಬುಲೊ ಜಾಲೊಂ.

ತರಿಕ್ಯ್ ಚಾಫ್ರಾವಿಶಿಂ ತಾಚೆ ಜಿಣೆಯೆವಿಶಿಂ, ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಉಬಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬೊಂದೆರಾವಿಶಿಂ ಕಳಂವ್ಕ್ ಹೊ ಏಕ್ ಸಂದರ್ಬ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಹಾಂವೆಂ ಕಬ್ಲಾತ್ ದಿಲಿ.

ಚಾಫ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್ಶಿಲ್ಯಾನ್ ವಳ್ಕಲ್ಲ್ಯಾ, ವಾಮಂಜೂರ್ಚ್ಯಾ ಮೊಂತೆರೊ ಭಾವ್-ಬಾಬ್ ಡೆನಿಸ್ ಆನಿ ಜೆರಿ ಆನಿ ಬಾಬ್ ಮೆಲ್ವಿನ್ ರುದ್ರಿಗ್ ಹಾಂಣಿ ಚಾಫ್ರಾಸಂಗಿಂ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನ್ಭೊಗಾಚ್ಯಾ ಮುಡ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಶೆರ್‌ಭರ್ ಮ್ಹಾಯೆತ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಲ್ಯಾನ್ ಪ್ರೇತನ್ ಹಾಂವೆಂ ಕೆಲಾಂ.ವಾಚ್ಪಿ ಬರ್ಯಾ ಮನಾನ್ ಹೆಂ ವಾಚುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಚಡ್‌ಉಣೆಂ ಜಾಲಾಂ ತರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಧಾರ್ಸಿಯಾ.

ಹ್ಯಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗಾತ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ಬಾಬ್ ಎರಿಕ್‌ಒಜೆರಿಯೊ, ಮೊಂತೆರೊ ಭಾವ್, ವ್ಹೊಳ್ಟರ್ ವೇಗಸ್, ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸಮಿತಿಚೊ ತಶೆಂಚ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಕಾರಣ್-ಕರ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ - ಕೆನರಾಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಭಾಗ್ ವೆವಸ್ಥಾಪಕಾಂಚೊ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಉಪ್ಕಾರಿ ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಕಿಸ್ಪರ್ ಅರ್ಪಿತಾಂ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರೂಂ.

ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್